

HUISARTSOPLEIDING

NEDERLAND

**PROTOCOL TOETSING EN BEOORDELING
IN DE HUISARTSOPLEIDING**

JANUARI 2011

Colofon

werkgroep Toetsing
Huisartsopleiding Nederland

Drs. C. den Boer, huisarts, huisartsopleider VU
Landelijke Huisartsopleiders Vereniging LHOV

Drs. H. Düsman, methodoloog
Huisartsopleiding Nederland

Drs. H. Faddegon, huisarts, docent en coördinator jaar 3
Huisartsopleiding Erasmus MC Rotterdam

Drs. P. Jobse, ondersteuning werkgroep Toetsing
Huisartsopleiding Nederland

Dr. A.W.M. Kramer, huisarts, coördinator onderzoek van onderwijs
UMC St. Radboud, voortgezette opleiding tot huisarts

Drs. P.G. van Peet, huisarts, docent en staflid
Leids Universitair Medisch Centrum, afdeling Public Health en Eerstelijns geneeskunde

Dr. H. M. Pieters, huisarts, hoofd
Huisartsopleiding Universitair Medisch Centrum Utrecht

Dr. P.M. Ram, huisarts, projectleider en voorzitter werkgroep Toetsing
Huisartsopleiding Universiteit Maastricht en Huisartsopleiding Nederland

Drs. H. Schleypen, docent en onderwijscoördinator
Huisartsopleiding VU-Medisch Centrum

Drs. M. Veldhuis, coördinator toetsing en beoordeling
Huisartsopleiding AMC – Universiteit van Amsterdam

Dr. A.A.H. Verhoeven, coördinator toetsing en kwaliteit
Huisartsopleiding Universitair Medisch Centrum Groningen

Drs. M.I. Vermeulen, huisarts, manager ontwikkeling en onderzoek
Huisartsopleiding Universitair Medisch Centrum Utrecht

INHOUDSOPGAVE

Colofon	2
Voorwoord	4
1. Algemeen	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Doel van het protocol	5
1.3 Procedures algemeen	6
2. Procedures per opleidingsjaar	8
2.1 Overzicht van momenten van selectieve besluitvorming	8
2.2 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het 1 ^e jaar van de huisartsopleiding	9
2.3 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het 2 ^e jaar van de huisartsopleiding	13
2.4 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het 3 ^e jaar van de huisartsopleiding	16
3. Bijlage	
Begrippenlijst	19

Voorwoord

De werkgroep Toetsing van Huisartsopleiding Nederland heeft in lijn met de regelgeving voorliggend vernieuwd protocol Toetsing en Beoordeling opgesteld. Aan dit protocol is een oriëntatie op de wensen van de hoofden, het College Geneeskundige Specialismen en de HVRC ten aanzien van inhoud en de mate van detaillering vooraf gegaan. Dit Protocol is goedgekeurd door het College Geneeskundige Specialismen en vastgesteld door Huisartsopleiding Nederland.

Dit protocol moet gezien worden als een formeel kader, waar volgens de regelgeving minimaal aan dient te worden voldaan. In het 'Landelijk Toetsplan' staan richtlijnen t.a.v. de implementatie van het protocol en het hanteren van toetsinstrumenten en methoden om tot een goed oordeel te komen over een aios. Het 'Landelijk Toetsplan' is onmisbaar bij de uitvoering van dit protocol.

Waar in deze tekst 'hij' en 'zijn' gebruikt wordt kan ook 'zij' en 'haar' gelezen worden.

Electronisch portfolio (E-portfolio)

Het protocol beschrijft de procedures t.a.v. toetsing op het niveau van papieren documenten. Bij de implementatie van het E-Portfolio veranderen de beschreven procedures niet. Wel wordt de communicatie en dossiervorming aanzienlijk vergemakkelijkt.

Overgangsregeling

Dit protocol is van toepassing voor aios die vanaf 1 maart 2011 met de opleiding starten. Voor de aios die voor die datum in opleiding gekomen zijn geldt het protocol dat in 2005 is vastgesteld.

Werkgroep Toetsing Huisartsopleiding Nederland
Januari 2011

1. ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Voorliggend protocol is gemaakt naar aanleiding van de artikelen B3 lid 3 en B4 van het Kaderbesluit CHVG (hierna: Kaderbesluit, te raadplegen op www.knmg.nl), die luiden:

B.3.3.

In het landelijk opleidingsplan is opgenomen:

- a. de inhoud van de opleiding;
- b. structuur van de opleiding;
- c. de specialisme gebonden competenties en
- d. het protocol toetsing en beoordeling.

Het protocol is dus een verplicht onderdeel van het Landelijk Opleidingsplan en kan hiervan niet los worden gezien.

B.4. Toetsing en beoordeling

1. De opleiding is voorzien van momenten waarop toetsing en beoordeling plaatsvindt.
2. De toetsing en beoordeling voldoen aan het Protocol toetsing en beoordeling zoals opgenomen in het landelijk opleidingsplan voor het betreffende specialisme.
3. Het protocol, genoemd in het tweede lid, voldoet aan de volgende eisen:
  - a. de aios neemt deel aan de toetsing gerelateerd aan de competenties;
  - b. ten minste twee keer per jaar voert het opleidingsinstituut een educatieve beoordeling uit;
  - c. aan het eind van het eerste jaar en aan het eind van het tweede jaar voert het opleidingsinstituut een selectieve beoordeling uit. Deze beoordeling leidt tot een door het hoofd te nemen beslissing of de opleiding al dan niet:
    - i. volgens het individueel scholingsprogramma¹ kan worden voortgezet;
    - ii. (onder voorwaarden) kan worden voortgezet;
    - iii. niet kan worden voortgezet;
  - d. ten minste drie maanden voor het eind van de opleiding voert het opleidingsinstituut een selectieve beoordeling uit. Deze beoordeling leidt tot een door het hoofd te nemen beslissing of de opleiding kan worden afgesloten, niet kan worden voltooid of moet worden verlengd.

1.2 Doel van het protocol

Het protocol is het geheel aan bindende afspraken gemaakt op landelijk niveau over de wijze waarop educatieve en selectieve toetsing, beoordeling en besluitvorming op de acht opleidingsinstellingen huisartsgeneeskunde (hierna opleidingsinstellingen) gerealiseerd worden. Het protocol is een landelijk kader dat bijdraagt aan uniformiteit en transparantie.

Aan het protocol is gekoppeld het 'Landelijk Toetsplan' (hierna Toetsplan). Dit Toetsplan is bindend en bevat voor alle opleidingsinstellingen verplichtingen t.a.v. de implementatie van het protocol. Het betreft afspraken die door de hoofden zijn gemaakt over de te gebruiken toetsmethoden, toetsinstrumenten en aanvullende toetsing.

---

¹ Bedoeld wordt het Individueel OpleidingsSchema (IOS)

1.3 Procedures algemeen

Instituutsreglement en opleidingsplan

Het instituutsreglement en het opleidingsplan bevatten een sectie waarin de praktische gang van zaken betreffende toetsing en beoordeling van aios is uitgewerkt in overeenstemming met onderliggend protocol.

Deeltijd aios

Het protocol gaat uit van de opleidingssituatie van een voltijds werkende aios. Conform de regelgeving wordt de duur van de opleiding naar rato verlengd voor deeltijd aios. De intervallen tussen de tijdstippen van educatieve toetsing zijn zoveel mogelijk gelijk aan die van de voltijds aios (d.w.z. in verhouding meer educatieve toetsmomenten). Het tijdstip van selectieve beoordelingen en beslissingen wordt naar rato van de deeltijd verschoven.

Aanvullende toetsen

Het opleidingsinstituut is verplicht toetsen conform dit protocol aan te bieden en uit te voeren. Daarnaast is het hoofd gerechtigd tot het vaststellen van aanvullende toetsmomenten, waarbij gebruik gemaakt kan worden van toetsinstrumenten anders dan genoemd in dit protocol, bijvoorbeeld een videotoets, stationstoets, praktijkopdracht, referaat, scriptie (zie Toetsplan).

Toetsmomenten

Het opleidingsinstituut stelt aan het begin van elk opleidingsjaar een overzicht op van toetsmomenten, in te zetten instrumenten en gebruik van uitslagen. Deze informatie wordt bij aanvang van de opleiding aan de aios verstrekt. Wijzigingen worden tijdig en via verschillende kanalen aangekondigd.

Educatieve en selectieve beoordeling

Educatieve en selectieve beoordeling worden in dit protocol niet als gescheiden, elkaar uitsluitende vormen van beoordeling beschouwd, maar liggen in elkaars verlengde. Regelmatige educatieve beoordelingen (feedback) vormen mede de bouwstenen voor de (selectieve) beoordeling of de aios de huisartsopleiding al dan niet kan voortzetten of afronden. Daarnaast hebben alle toetsen die expliciet selectief gebruikt worden ook een educatief doel. Daarom zijn per jaar in chronologische volgorde de voortgangsgesprekken beschreven op grond waarvan de aios bepaalt hoe hij zijn Individueel OpleidingsPlan (IOP) gaat bijstellen en op grond waarvan de opleiders en docenten mede hun beoordelingen geven waarop de beslissingen over de verdere voortgang van de aios gebaseerd worden. In de lokale opleidingsplannen is beschreven op welke wijze de beoordelingen leiden tot beslissingen over de verdere voortgang van de aios. De aios wordt tijdens de introductieperiode in jaar 1 geïnformeerd over de wijze waarop de afdeling het Protocol Toetsing en Beoordeling uitvoert en waar de aios aan moet voldoen.

Deelname

Deelname aan de in het onderhavige protocol beschreven toetsing door de aios is verplicht. Dit geldt ook voor alle andere vormen van (aanvullende) toetsing die door het opleidingsinstituut verplicht gesteld worden.

Toetsing in bijzondere situaties

In bijzondere situaties kan het hoofd besluiten van de vastgestelde toetsmomenten en toetsinstrumenten af te wijken, namelijk:

- bij ernstige twijfel over het functioneren van de aios;
- na onderbreking van de opleiding langer dan zes maanden, al dan niet aaneengesloten;
- bij vrijstelling van een deel van de opleidingsperioden in de huisartspraktijk;
- op andere zwaarwegende gronden.

Voor beoordelingen gelden de vaste beoordelingsmomenten zoals genoemd in artikel B.4, lid 3 onder b en c Kaderbesluit.

Tussentijdse beëindiging

Het hoofd van het opleidingsinstituut heeft de bevoegdheid om de opleidingsovereenkomst met de aios op ieder moment op te zeggen vanwege niet opleidbaar zijn (onvoldoende groeipotentie) van de aios of andere zwaarwichtige redenen Zie Kaderbesluit C18.1b. Daarbij moet een opzegtermijn van ten minste een maand worden gehanteerd. Zie artikel B.15 Kaderbesluit.

Verlenging opleidingsduur

Het hoofd van het opleidingsinstituut kan bij de HVRC verlenging van de opleidingsduur voorstellen van maximaal 6 maanden indien sprake is van vertraging in de competentieontwikkeling van de aios. Zie ook Kaderbesluit B4.3 onder d, B.6 en B.10.

Aanbevolen wordt de verlenging aan het eind van het derde opleidingsjaar (uiterlijk 3 maanden voor het einde van de opleiding) aan te vragen, als de gewenste versnelling niet is gerealiseerd en duidelijk is dat het gewenste eindniveau niet binnen de reguliere opleidingstijd kan worden bereikt.

Geschillen

Bij een geschil over de toepassing van dit protocol is de geschillenprocedure, zoals beschreven in de Regeling specialismen en profielen geneeskunst (zie www.knmg.nl), van toepassing.

2. PROCEDURES PER OPLEIDINGSJAAR

2.1 Overzicht van momenten van selectieve besluitvorming

In onderstaand overzicht wordt aangegeven op welke momenten in de huisartsopleiding een beslissing wordt genomen betreffende voortzetting, al dan niet onder voorwaarden, beëindiging of verlenging van de opleiding van de aios. In de daarop volgende paragrafen wordt beschreven hoe de betreffende beslissingen tot stand komen.

In de schema's zijn onder "hoe en wanneer" de verplichte toetsen in generieke bewoordingen beschreven. De verplichte toetsen en de toetsen in het kader van aanvullende toetsing zijn in specifieke termen beschreven in het Toetsplan.

Jaar 1

Tijdens het eerste opleidingsjaar vindt selectieve beoordeling plaats uiterlijk 2 maanden voor het einde van het opleidingsjaar. Dit resulteert uiterlijk aan het einde van het eerste opleidingsjaar en voor het daarop volgend opleidingsjaar in een beslissing.

Jaar 2

Aan het eind van de laatste stage in het tweede opleidingsjaar voor de het derde opleidingsjaar vindt selectieve beoordeling plaats t.a.v. voortgang naar het derde jaar. Tijdens het tweede jaar wordt na afloop van de overige stages beoordeeld of de aios de stage met voldoende resultaat heeft afgerond. Dat geldt ook voor stages uit het tweede opleidingsjaar die voor of na het tweede opleidingsjaar worden afgerond. In dat geval wordt de selectieve beslissing t.a.v. voortgang naar het derde jaar gebaseerd op de feitelijk afgeronde stages.

Stages uit het tweede jaar die na het derde jaar worden afgerond worden meegenomen in de beslissing t.a.v. het afronden van de opleiding aan het einde van de opleiding c.q. aan het einde van de betreffende stageperiode.

Jaar 3

In het derde opleidingsjaar vindt de selectieve beoordeling plaats ongeveer 4 maanden voor het einde van de opleiding. Dit resulteert uiterlijk 3 maanden voor het beoogde einde van de opleiding in een beslissing (i.v.m. Kaderbesluit B.6).

2.2 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het eerste jaar van de huisartsopleiding

Onderstaand schema geeft een overzicht van de wijze waarop gedurende het eerste jaar beoordelingen en beslissingen tot stand komen.

Beoordelaar	Op basis van	Hoe en wanneer?
opleider	Observaties in de praktijk: ▪ spreekuren ▪ diensten ▪ verslaglegging ▪ overleg en samenwerking ▪ leergesprekken ▪ voortgangsgesprekken	Continue feedback, waarbij ▪ 1x per kwartaal educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ halverwege het jaar voorlopige voortgangsbeoordeling ▪ uiterlijk 2 maanden voor het einde van het opleidingsjaar voortgangsbeoordeling
docenten	Observaties tijdens cursorisch onderwijs: ▪ inbreng/inzet tijdens onderwijs ▪ resultaten van opdrachten ▪ samenwerking in groep ▪ supervisie / intervisie ▪ opeenvolgende individuele opleidingplannen ▪ voortgangsgesprekken ▪ zo nodig aanvullende toetsing Zo nodig observaties in de praktijk (consulten, leergesprek)	Continue feedback, waarbij ▪ 1x per kwartaal bespreking IOP en educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ halverwege het jaar voorlopige voortgangsbeoordeling ▪ uiterlijk 2 maanden voor het einde van het opleidingsjaar voortgangsbeoordeling
door instituut aangewezen beoordelaars	Artspatiënt–communicatie toets	Artspatiënt–communicatie toets uiterlijk 2 maanden voor het einde van het opleidingsjaar
Huisartsopleiding Nederland	▪ Algemene kennistoets ▪ Kennis over vaardigheden toets	▪ Algemene kennistoets in maand 2 en 8 ▪ Kennis over vaardigheden toets in maand 3
hoofd opleiding	Alle beoordelingen van opleider, docenten, beoordelaars artspatiënt–communicatie toets en Huisartsopleiding Nederland	Voortgangsbeslissing uiterlijk in de laatste maand van het 1 ^e jaar, voor het daarop volgend opleidingsjaar

Procedure beoordeling in jaar 1

I Kennistoetsen²

1. Tweemaal per kalenderjaar vindt landelijk een algemene kennistoets plaats. De uitslagen worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios gebruikt de toetsuitslag voor bijstelling van het IOP.
2. In de derde maand van het eerste opleidingsjaar neemt de aios deel aan een landelijke kennis over vaardigheidstoets. De uitslag wordt opgenomen in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios gebruikt de toetsuitslag voor het maken van een leerplan t.a.v. medisch technische vaardigheden in het IOP.

II Artspatiënt–communicatie toets

1. Uiterlijk 2 maanden voor het einde van het eerste opleidingsjaar worden de competenties van de aios op het gebied van artspatiënt–communicatie getoetst door het opleidingsinstituut, De uitslag wordt opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios.

III Beoordelingen door de opleider en de docent(en)

1. Binnen 2 maanden na de aanvang van de opleiding stelt de aios in overleg met de opleider en de docent(en) een individueel opleidingsplan (IOP) op. Dit moet worden goedgekeurd door het hoofd.
2. Na ongeveer 3 maanden vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen de opleider en de aios, aan de hand van door beiden ingevulde competentiebeoordelingslijsten. Daarbij wordt gekeken naar het functioneren van de aios zowel in de praktijksituatie als ook tijdens de leergesprekken. Het voortgangsgesprek is mede bedoeld voor bijstelling van het individuele opleidingsplan (IOP).
3. De aios maakt een verslag van dit eerste voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format. De opleider voegt zo nodig zijn zienswijze toe. Dit verslag komt na ondertekening door beiden in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios, samen met de ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
4. Aansluitend vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen (een van) de docent(en) en de aios op basis van (a) een door de aios mede n.a.v. het voortgangsgesprek met de opleider geactualiseerd individueel opleidingsplan en (b) observaties van het functioneren van de aios tijdens het cursorisch onderwijs, qua aanwezigheid, inzet en resultaten. Een competentiebeoordelingslijst dient hierbij als onderlegger. De aios stelt zo nodig zijn IOP bij.
5. De aios of docent maakt een verslag van dit voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format; dit verslag komt, na ondertekening door beide partijen, in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. Beide partijen hebben het recht een eigen zienswijze toe te voegen aan het door de andere partij gemaakte verslag.
6. De voortgangsgesprekken genoemd onder 2. en 4. kunnen desgewenst gecombineerd worden.

---

² Alle in dit Protocol opgenomen toetsen zijn beschreven in het Landelijk Toetsplan.

7. Na ongeveer 6 maanden vinden voortgangsgesprekken plaats zoals beschreven bij 2 en 4. Aansluitend geven de opleider en de bij de opleiding van de aios betrokken docenten m.b.v. een competentiebeoordelingslijst een voorlopige beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden. Deze beoordelingen (2 stuks) worden schriftelijk en onafhankelijk van elkaar opgemaakt en samengevat op een daarvoor bestemd formulier. De aios heeft recht op toelichting van de beoordelaar(s) bij de uitslag. De uitslagen worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios.
8. Ongeveer 3 maanden voor het einde van het eerste opleidingsjaar vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen de opleider en de aios voor bijstelling van het individuele opleidingsplan en ter voorbereiding van de selectieve beoordeling, aan de hand van door hen beiden ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
9. De aios maakt een verslag van dit voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format. De opleider voegt zo nodig zijn zienswijze toe. Dit verslag komt na ondertekening door beiden in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios, samen met de ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
10. Aansluitend vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen (een van) de docent(en) en de aios, op basis van (a) een door de aios mede n.a.v. het voortgangsgesprek met de opleider geactualiseerd individueel opleidingsplan en (b) observaties van het functioneren van de aios tijdens het instituutsonderwijs, qua aanwezigheid, inzet en resultaten. Competentiebeoordelingslijsten dienen hierbij als onderlegger.
11. Naar aanleiding van deze voortgangsgesprekken geven zowel de opleider als de bij de opleiding van de aios betrokken docenten uiterlijk 2 maanden voor het einde van het eerste opleidingsjaar een beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden. Deze beoordelingen (2 stuks) worden schriftelijk en onafhankelijk van elkaar opgemaakt en samengevat op een daarvoor bestemd formulier. De aios heeft het recht zijn zienswijze hierbij kenbaar te maken en toe te voegen aan het beoordelingsformulier. Zo nodig stelt de aios zijn I.O.P. bij.
12. De beoordelingen van opleider en docenten resulteren in een advies aan het hoofd van het opleidingsinstituut over de geschiktheid van de aios om de opleiding voort te zetten.

IV De beslissing van het hoofd t.a.v. verdere voortgang

1. Op basis van het bij 2.12 genoemde advies, de uitslagen van de landelijke algemene kennistoetsen en de uitslag van de artspatiënt–communicatie toets neemt het hoofd aan het einde van het eerste opleidingsjaar één van de volgende beslissingen:
  - a. De opleiding van de aios wordt zonder voorwaarden voortgezet;
  - b. De opleiding van de aios wordt onder voorwaarden voortgezet;
dit geldt in elk geval:
    - i. wanneer bij de selectieve beoordeling niet alle competentiegebieden minimaal als ‘voldoende’ zijn beoordeeld door opleider en docenten en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd;
    - ii. wanneer de uitslag op beide kennistoetsen in jaar 1 onvoldoende is, aanvullende toetsing is gedaan met onvoldoende resultaat en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd. Zie ook het Landelijk Toetsplan.
    - iii. wanneer de uitslag van de artspatiënt–communicatie toets onvoldoende is

- c. De opleiding van de aios wordt niet voortgezet.
2. Indien de opleiding van de aios onder voorwaarde wordt voortgezet, stelt het opleidingsinstituut de aios schriftelijk in kennis van de voorwaarde(n) waaraan deze dient te voldoen, evenals van de termijn en de wijze waarop dit beoordeeld zal worden. Een voldoende resultaat op aanvullende toetsing kan deel uitmaken van de voorwaarden. Voor zover aanvullende toetsing betrekking heeft op de algemene kennistoets geldt het reglement daarvoor (zie: 'Landelijk Toetsplan, Instrumenten')
3. Het hoofd kan in bijzondere gevallen aan het einde van het eerste opleidingsjaar de selectieve beslissing maximaal drie maanden uitstellen.
4. In geval van uitstel van de selectieve beslissing kan het hoofd besluiten tot aanvullende toetsing van de aios. De aios wordt schriftelijk in kennis gesteld van de inhoud en wijze van deze toetsing, wat daarbij van de aios verwacht wordt en de mogelijke consequenties van de resultaten.

2.3 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het tweede jaar van de huisartsopleiding

Onderstaand schema geeft een overzicht van de wijze waarop gedurende het tweede jaar beoordelingen en beslissingen tot stand komen. Het betreft hier een opleidingsperiode buiten de huisartspraktijk met, afhankelijk van toegekende vrijstellingen, een duur van 0 tot 12 maanden.

Beoordelaar	Op basis van	Hoe en wanneer?
stageopleider(s)	Observaties in de praktijk: ▪ contacten met patiënten ▪ diensten ▪ verslaglegging ▪ overleg en samenwerking ▪ leergesprekken ▪ voortgangsgesprekken	Continue feedback, waarbij ▪ 1x per kwartaal educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ aan eind van elke stage voortgangsbeoordeling
docenten	Observaties tijdens cursorisch onderwijs: ▪ inbreng/inzet tijdens onderwijs ▪ resultaten van opdrachten ▪ samenwerking in groep ▪ supervisie / intervisie ▪ opeenvolgende IOP's ▪ voortgangsgesprekken ▪ zo nodig aanvullende toetsing,	Continue feedback, waarbij ▪ 1x per kwartaal bespreking IOP en educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ aan eind laatste stage voortgangsbeoordeling
Huisartsopleiding Nederland	▪ algemene kennistoets ▪ toelatingstoets klinische stage	▪ algemene kennistoets 2x / jaar ▪ toelatingstoets klinische stage
hoofd opleiding	Alle beoordelingen van stageopleider(s), docenten en Huisartsopleiding Nederland	Voortgangsbeslissing aan het eind van de laatste stage voor jaar 3

Procedure beoordeling in jaar 2

I Kennistoetsen

1. Tweemaal per kalenderjaar vindt landelijk een algemene kennistoets plaats. De uitslagen worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios gebruikt de toetsuitslag voor bijstelling van het IOP.

II Beoordelingen door de stageopleider(s) en de docent(en)

1. Indien de opleiding van de aios aan het eind van jaar 1 of daarna onder voorwaarde is voortgezet, wordt op het daarvoor afgesproken tijdstip door het opleidingsinstituut beoordeeld of de aios aan de gestelde voorwaarde(n) heeft voldaan. Het hoofd neemt aansluitend een beslissing over het voortzetten van de opleiding door de aios, al dan niet onder voorwaarden.
2. Ten minste eenmaal per stageperiode (bij voorkeur halverwege de stage) vindt een voortgangsgesprek plaats tussen (een van) de docent(en) en de aios, op basis van (a) een door de aios geactualiseerd individueel opleidingsplan en (b) het functioneren van de aios in het instituutsonderwijs, qua aanwezigheid, inzet en resultaten. Een competentie-beoordelingslijst dient hierbij als onderlegger. Het voortgangsgesprek is bedoeld voor een eventuele bijstelling van het individuele opleidingsplan (IOP).
3. De aios of docent maakt een verslag van dit voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format; dit verslag komt, na ondertekening door beide partijen, in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. Beide partijen hebben het recht een eigen zienswijze toe te voegen aan het door de andere partij gemaakte verslag.
4. Ten minste eenmaal per stageperiode (bij voorkeur halverwege de stage) vindt een voortgangsgesprek plaats tussen de stageopleider en de aios. De competentie-beoordelingslijst die het domein van de voor de stage relevante competenties dekt, dient daarbij als onderlegger. Daarbij wordt gekeken naar het functioneren van de aios zowel in de praktijksituatie als ook tijdens de leergesprekken. Het voortgangsgesprek is bedoeld voor een eventuele bijstelling van het individuele opleidingsplan (IOP). De aios maakt een verslag van het voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format. Dit verslag komt na accordering door de stageopleider in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios.
5. De stageopleider geeft aan het eind van de stageperiode een beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden met behulp van de competentiebeoordelingslijst voor betreffende stage. De door de stageopleider ingevulde competentiebeoordelingslijst wordt opgenomen in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De beoordeling wordt vervolgens schriftelijk samengevat op een daarvoor bestemd formulier. Dit formulier wordt opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios heeft het recht zijn zienswijze hierbij kenbaar te maken en toe te voegen aan het beoordelingsformulier. De aios stelt z.n. zijn IOP bij.
6. Aan het einde van de stageperiode geven de bij de aios betrokken docenten gezamenlijk een beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden. Deze beoordelingen worden gegeven op een daarvoor bestemd formulier. De formulieren worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie

voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios heeft het recht zijn zienswijze hierbij kenbaar te maken en toe te voegen aan het beoordelingsformulier. De aios stelt z.n. zijn IOP bij.

7. De beoordelingen van opleiders en docenten resulteren aan het einde van de stageperiode in een advies aan het hoofd van het opleidingsinstituut over de geschiktheid van de aios om de opleiding voort te zetten.

III De beslissing van het hoofd t.a.v. verdere voortgang

1. Op basis van het bij 2.7 genoemde adviezen en de uitslag(en) van de algemene kennistoets(en) neemt het hoofd uiterlijk in de laatste maand van de laatste stage of eerder als daar n.a.v. een stagebeoordeling aanleiding toe is één van de volgende beslissingen:
  - 1.1. De opleiding van de aios wordt zonder voorwaarden voortgezet
  - 1.2. De opleiding van de aios wordt onder voorwaarden voortgezet.
dit geldt in elk geval
    - i. wanneer niet alle competentiegebieden minimaal als 'voldoende' zijn beoordeeld door stageopleider(s) en docenten en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd,
    - ii. wanneer de uitslag op beide algemene kennistoetsen onvoldoende is, aanvullende toetsing is gedaan met onvoldoende resultaat en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd,
    - iii. wanneer door vrijstelling(en) slechts een algemene kennistoets is gemaakt en deze onvoldoende is, aanvullende toetsing is gedaan met onvoldoende resultaat en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd,
    - iv. wanneer de uitslag op de toelatingstoets klinische stage onvoldoende is, aanvullende toetsing is gedaan met onvoldoende resultaat en de beslissing niet inhoudt dat de opleiding van aios wordt beëindigd.
  - 1.3. De opleiding van de aios wordt niet voortgezet.
2. Indien de opleiding van de aios onder voorwaarde wordt voortgezet, stelt het opleidingsinstituut de aios schriftelijk in kennis van de voorwaarde(n) waaraan deze dient te voldoen, evenals van de termijn en de wijze waarop dit beoordeeld zal worden. Een voldoende resultaat op aanvullende toetsing kan deel uitmaken van de voorwaarden.
3. Het hoofd kan de beslissing maximaal drie maanden uitstellen.
4. In geval van uitstel van de selectieve beslissing kan het hoofd besluiten tot aanvullende toetsing van de aios. De aios wordt schriftelijk in kennis gesteld van de inhoud en wijze van deze toetsing, wat daarbij van de aios wordt verwacht en de mogelijke consequenties van de resultaten.

2.4 Toetsing, beoordeling en besluitvorming in het derde jaar van de huisartsopleiding

Onderstaand schema geeft een overzicht van de wijze waarop gedurende het derde jaar beoordelingen en beslissingen tot stand komen.

Beoordelaar	Op basis van	Hoe en wanneer?
opleider	Observaties in de praktijk: ▪ spreekuren ▪ diensten ▪ verslaglegging ▪ overleg en samenwerking ▪ leergesprekken ▪ voortgangsgesprekken	Continue feedback, waarbij ▪ min. 1x per trimester educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ uiterlijk in de 4^e maand van het derde opleidingsjaar voorlopige voortgangsbeoordeling ▪ uiterlijk in de 8^e maand van het derde opleidingsjaar voortgangsbeoordeling
docenten	Observaties in instituutsonderwijs: ▪ inbreng/inzet tijdens onderwijs ▪ resultaten van opdrachten ▪ samenwerking in groep ▪ supervisie / intervisie ▪ opeenvolgende individuele opleidingplannen ▪ voortgangsgesprekken ▪ evt. aanvullende toetsing	Continue feedback, waarbij ▪ minimaal 1x per trimester bespreking IOP en educatieve evaluatie voortgang m.b.v. competentiebeoordelingslijst ▪ uiterlijk in de 4^e maand van het derde opleidingsjaar voorlopige voortgangsbeoordeling ▪ uiterlijk in de 8^e maand van het derde opleidingsjaar voortgangsbeoordeling
door instituut aangewezen beoordelaars	Artspatiënt-communicatie toets	Artspatiënt-communicatie toets uiterlijk op tweederde van het derde opleidingsjaar
Huisartsopleiding Nederland	▪ Algemene kennistoets	▪ Algemene kennistoets 2x / jaar
hoofd opleiding	Alle beoordelingen van opleider, docenten en Huisartsopleiding Nederland	Voortgangsbeslissing uiterlijk 3 maanden vóór einde opleiding

Procedure beoordeling in jaar 3

I Kennistoetsen

1. Tweemaal per kalenderjaar vindt landelijk de algemene kennistoets plaats. De uitslagen worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. De aios gebruikt de toetsuitslag voor bijstelling van het IOP.

II Artspatiënt–communicatie toets

1. Uiterlijk een maand voor de selectieve beslissing in jaar 3 worden de competenties van de aios op het gebied van artspatiënt–communicatie getoetst door het opleidingsinstituut, De uitslag wordt opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios.

III Beoordelingen door de opleider en de docent(en)

1. In de eerste maand van het derde opleidingsjaar stelt de aios in overleg met de opleider en de docent(en) zijn individueel opleidingsplan (IOP) bij.
2. Indien de opleiding van de aios aan het einde van jaar 2 onder voorwaarde is voortgezet, wordt op het daarvoor afgesproken tijdstip door het opleidingsinstituut beoordeeld of de aios aan de gestelde voorwaarde(n) heeft voldaan. Het hoofd neemt aansluitend een beslissing over het voortzetten van de opleiding door de aios, al dan niet onder voorwaarden.
3. Uiterlijk in de vierde maand vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen de opleider en de aios, aan de hand van door beiden ingevulde competentiebeoordelingslijsten. Daarbij wordt gekeken naar het functioneren van de aios zowel in de praktijksituatie als ook tijdens de leergesprekken. Dit voortgangsgesprek is bedoeld voor bijstelling van het individuele opleidingsplan.
4. De aios maakt een verslag van het voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format. De opleider voegt zo nodig zijn zienswijze toe. Dit verslag komt na ondertekening door beiden in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios, samen met de ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
5. Aansluitend vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen (een van) de docent(en) en de aios, op basis van (a) een door de aios geactualiseerd individueel opleidingsplan en (b) het functioneren van de aios in het instituutsonderwijs, qua aanwezigheid, inzet en resultaten. Een competentiebeoordelingslijst dient hierbij als onderlegger. De aios stelt zo nodig zijn IOP bij.
6. De aios of docent maakt een verslag van dit voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format; dit verslag komt, na ondertekening door beide partijen, in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios. Beide partijen hebben het recht een eigen zienswijze toe te voegen aan het door de andere partij gemaakte verslag.
7. De voortgangsgesprekken genoemd onder 3. en 5. kunnen desgewenst gecombineerd worden.
8. Uiterlijk in de 4^e maand van het derde opleidingsjaar geven de opleider en de bij de opleiding van de aios betrokken docenten een voorlopige beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden. Deze beoordelingen (2 stuks) worden schriftelijk en onafhankelijk van elkaar gegeven en samengevat op een daarvoor bestemd

formulier. De aios heeft recht op toelichting van de beoordelaar(s) bij de uitslag. De uitslagen worden opgenomen in het beoordelingsdossier, met een kopie voor het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios.

9. Uiterlijk in de 8^e maand van het derde opleidingsjaar vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen de opleider en de aios voor bijstelling van het individuele opleidingsplan en ter voorbereiding van de selectieve beoordeling, aan de hand van door hen beiden ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
10. De aios maakt een verslag van dit voortgangsgesprek volgens voorgeschreven format. Dit verslag komt na ondertekening door beiden (waarbij de opleider zo nodig zijn zienswijze toevoegt) in het ontwikkelingsdossier (portfolio) van de aios, samen met de ingevulde competentiebeoordelingslijsten.
11. Aansluitend vindt een formeel voortgangsgesprek plaats tussen (een van) de docent(en) en de aios, op basis van (a) een door de aios mede n.a.v. het voortgangsgesprek met de opleider geactualiseerd individueel opleidingsplan en (b) observaties van het functioneren van de aios tijdens het instituutsonderwijs, qua aanwezigheid, inzet en resultaten. Een competentiebeoordelingslijst dient hierbij als onderlegger.
12. N.a.v. deze voortgangsgesprekken geven zowel de opleider als de bij de opleiding van de aios betrokken docenten uiterlijk 4 maanden vóór het beoogde einde van de opleiding een beoordeling van het functioneringsniveau van de aios op de verschillende competentiegebieden. Deze beoordelingen (2 stuks) worden schriftelijk en onafhankelijk van elkaar opgemaakt en samengevat op een daarvoor bestemd formulier. De aios heeft het recht zijn zienswijze hierbij kenbaar te maken en toe te laten voegen aan het beoordelingsformulier. Z.n. stelt de aios zijn I.O.P. bij.
13. De beoordelingen van opleider en docenten resulteren in een advies aan het hoofd van het opleidingsinstituut over de geschiktheid van de aios om de opleiding voort te zetten.

IV De beslissing van het hoofd t.a.v. verdere voortgang

1. Op basis van het bij 2.13 genoemde advies, de uitslagen van de landelijke kennistoetsen en de uitslag van de artspatiënt–communicatie toets neemt het hoofd uiterlijk drie maanden voor het beoogde einde van de opleiding één van de volgende beslissingen:
  - a. De opleiding van de aios wordt volgens plan voltooid.
  - b. De opleiding van de aios wordt verlengd.
  - c. De opleiding van de aios wordt voortijdig beëindigd.
2. Het hoofd kan besluiten de opleiding te verlengen. De duur van de verlenging kan maximaal zes maanden (bij voltijdse opleiding) bedragen. Een voorstel tot verlenging wordt ter kennis gebracht van de aios en wordt minimaal drie maanden voor de oorspronkelijke einddatum van de opleiding ter goedkeuring voorgelegd aan de HVRC.
3. In geval van verlenging kan het hoofd besluiten tot aanvullende toetsing (zie pg. 6) van de aios. De aios wordt schriftelijk in kennis gesteld van de inhoud en wijze van deze toetsing, wat daarbij van de aios verwacht wordt en de mogelijke consequenties van de toetsresultaten.

BIJLAGE: BEGRIPPENLIJST³

a. beoordeling	interpretatie van de toetsresultaten ten opzichte van een norm;
b. beoordelingsdossier	uitslagen van beoordelingen waaruit de ontwikkeling van de aios blijkt; op basis van dit dossier worden beslissingen van selectieve aard gemaakt; het opleidingsinstituut beheert dit dossier; dit dossier dient ten minste de elementen van het Protocol toetsing en beoordeling te bevatten en de correspondentie met aios waarin de motivatie van beslissingen is opgenomen;
c. beslissen	consequenties verbinden aan de beoordeling;
d. docent	een staflid van de huisartsopleiding dat de betreffende aios coacht;
e. competentie*	de bekwaamheid om een professionele activiteit in een specifieke, authentieke context adequaat uit te voeren door de geïntegreerde aanwezigheid van kennis, inzichten, vaardigheden, attitude, persoonskenmerken/eigenschappen;
f. competentiebeoordelingslijst	domeindekkende criterialijst met een opsomming van de competenties die de aios in een bepaalde fase van de opleiding dient te hebben op een of meerdere van de huisartsgeneeskundige taakgebieden;
g. deeltijd*	minder dan een volledige week werkzaam zijn zoals neergelegd in de betreffende regeling arbeidsvoorwaarden;
h. educatieve (formatieve) beoordeling	beoordeling gegeven als feedback, met het doel richting te geven aan het individueel opleidingsplan, door middel van het benoemen van vorderingen en lacunes in de leerontwikkeling;
i. eindbeoordeling*	beoordeling van de aios of hij geschikt is en in staat wordt geacht het specialisme waarvoor hij is opgeleid zelfstandig en naar behoren uit te oefenen nadat de opleiding is beëindigd;
j. hoofd*	hoofd van een opleidingsinstituut;
k. individueel opleidingsplan*	uitwerking van het opleidingsplan op individueel niveau dat aangeeft op welke wijze de competenties kunnen worden bereikt ⁴ ;
l. instituutsreglement*	reglement dat de praktische gang van zaken tussen het opleidingsinstituut en de aios, opleiders,

---

³ Alle met een * gemarkeerde begrippen zijn gedefinieerd volgens het Kaderbesluit CHVG.

⁴ Leerdoelen en planning worden bijgesteld door de aios.

m. landelijk opleidingsplan*	stageopleiders en de opleidings- en stage-inrichtingen regelt;
n. ontwikkelingsdossier/portfolio	plan dat het kader betreffende de inrichting en de uitvoering van de opleiding stelt;
o. selectieve (summatieve) beoordeling	documenten waaruit de ontwikkeling van een aios blijkt; op basis van dit dossier worden leerdoelen bepaald; de aios beheert dit dossier;
p. toetsing	beoordeling met als doel vast te stellen of de gestelde leerdoelen zijn bereikt, ter beslissing of een bepaalde fase van de opleiding (voortgangsbeoordeling) of de opleiding als geheel (eindbeoordeling) kan worden afgesloten;
q. voltijds*	vaststellen in welke mate competenties of hun bouwstenen aanwezig zijn;
r. vrijstelling	een volledige week werkzaam zijn zoals neergelegd in de betreffende regeling arbeidsvoorwaarden;
	de ontheffing van de verplichting deel te nemen aan een gedeelte van opleiding met als gevolg bekorting van de duur van de opleiding.